

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie minimalnych norm dotyczących kwalifikowania i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub beneficjentów ochrony międzynarodowej oraz zakresu udzielanej ochrony

(przekształcenie)

COM(2009) 551 wersja ostateczna/2 – 2009/0164 (COD)

(2011/C 18/14)

Sprawozdawca: **Cristian PÎRVULESCU**

Dnia 26 listopada 2009 r. Rada, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie minimalnych norm dotyczących kwalifikowania i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub beneficjentów ochrony międzynarodowej oraz zakresu udzielanej ochrony (przekształcenie)

COM(2009) 551 wersja ostateczna/2 – 2009/0164 (COD).

Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swą opinię 23 marca 2010 r.

Na 462. sesji plenarnej w dniach 28–29 kwietnia 2010 r. (posiedzenie z dnia 28 kwietnia) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął 136 głosami – 2 osoby wstrzymały się od głosu – następującą opinię:

1. Wnioski

1.1 EKES popiera wyznaczone przez Komisję cele w zakresie dostosowania wspólnego europejskiego systemu azylowego. Zwraca jednakże uwagę na rozdzźwięk między celami ustalonymi na szczeblu europejskim a praktykami krajowymi w dziedzinie, na którą znaczny wpływ ma kryzys gospodarczy i jego skutki społeczne i polityczne.

1.2 Zdaniem Komitetu przegląd tej dyrektywy może przyczynić się do stworzenia znacznie lepiej dostosowanych podstaw prawnych i instytucjonalnych, które umożliwią zagwarantowanie wysokiego i jednolitego poziomu pomocy dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową.

1.3 Komitet ostrzega jednak, że także w tym obszarze polityki europejskiej istnieje ryzyko, że w wyniku nadmiernej retoryki i deklaracji dobrej woli podkreślane przez UE wartości stracą na znaczeniu. W związku z tym podczas drugiej fazy wdrażania tej polityki, gdy proces decyzyjny będzie przebiegał zgodnie z procedurą współdecydowania, należy zapewnić takie warunki prawodawcze, które umożliwią osobom ubiegającym się o azyl faktyczny dostęp do zatrudnienia i do programów szkoleń.

1.4 EKES zwraca uwagę na potrzebę uznania istotnej roli, jaką odgrywa społeczeństwo obywatelskie w ogóle, a organizacje pozarządowe wyspecjalizowane w dziedzinie azylu i ochrony uchodźców w szczególności, i wnosi o umożliwienie im pełnego dostępu do wszystkich procedur i miejsc związanych z ich działalnością. Podkreśla jednak, że organizacje te nie mogą brać na siebie roli i odpowiedzialności, które w tej dziedzinie należą do rządów.

1.5 Komitet z zaniepokojeniem zauważa, że prowadzone na szczeblu krajowym i wspólnotowym działania w zakresie wydalenia osób mogących potrzebować ochrony międzynarodowej nie są dość przejrzyste, by można było usprawiedliwić je w oczach obywateli państw członkowskich i wspólnoty międzynarodowej.

1.6 Komitet uważa, że różne poziomy ograniczeń budżetowych wynikających z kryzysu gospodarczego nie powinny przekładać się na obniżenie poziomu i jakości ochrony przyznawanej jej beneficjentom.

1.7 Komitet popiera zwiększenie zakresu ochrony międzynarodowej poprzez uznawanie kwalifikacji oraz lepszy dostęp do szkolenia zawodowego, zatrudnienia, mechanizmów integracyjnych i zakwaterowania.

2. Wprowadzenie

2.1 Utworzenie wspólnego europejskiego systemu azylowego w ramach przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości opiera się na zobowiązaniu do skutecznego wdrożenia Konwencji genewskiej z 1951 r. dotyczącej statusu uchodźców oraz na wspólnych dla państw członkowskich wartościach praw człowieka. Zgodnie z tym, co stwierdzono w konkluzjach Rady Europejskiej z Tampere, a następnie w programie haskim, utworzenie wspólnego europejskiego systemu azylowego stanowi najważniejszy instrument służący ustaleniu wspólnej procedury azylowej oraz zapewnieniu jednolitego systemu ochrony we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

2.2 W latach 1999–2006 poczyniono znaczne postępy: przyjęto m.in. cztery akty prawne, które stanowią obowiązujący dorobek prawny w tej dziedzinie. Dyrektywa Rady 2004/83/WE (w sprawie kwalifikowania) umożliwiła określenie wspólnych kryteriów identyfikacji osób mogących ubiegać się o ochronę międzynarodową oraz zagwarantowanie takim osobom minimalnego poziomu ochrony we wszystkich państwach członkowskich. Wraz z ustanowieniem programu haskiego i sztokholmskiego Komisja zobowiązała się do przeprowadzenia oceny postępów poczynionych w pierwszej fazie oraz do przedstawienia Radzie i Parlamentowi Europejskiemu szeregu środków prawnych, które miałyby zostać przyjęte przed końcem 2010 r.

2.3 Poczawszy od 2002 r., Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny angażuje się w proces opracowywania i wdrażania wspólnego europejskiego systemu azylowego, wydając liczne opinie, w tym opinię w sprawie dyrektywy, która jest obecnie przedmiotem przekształcenia⁽¹⁾, opinię w sprawie zielonej księgi w sprawie przyszłego wspólnego europejskiego systemu azylowego⁽²⁾ oraz opinię w sprawie „Plan polityki azylowej – zintegrowana strategia ochrony na całym obszarze UE”⁽³⁾.

2.4 W planie polityki azylowej⁽⁴⁾, przyjętym 17 czerwca 2008 r., Komisja zaproponowała zakończenie drugiej fazy tworzenia wspólnego europejskiego systemu azylowego poprzez podwyższenie norm ochrony oraz zapewnienie ich spójnego stosowania w państwach członkowskich. Przyjęcie przez Radę w dniu 17 października 2008 r. europejskiego paktu o imigracji i azylu po raz kolejny potwierdziło poparcie dla tej polityki i wyznaczonych celów.

2.5 Plan działania przewiduje przegląd dyrektywy w sprawie kwalifikowania w taki sposób, by utworzyć poszerzony pakiet, do którego zostaną też włączone nowelizacje rozporządzenia dublińskiego i w sprawie Eurodac oraz dyrektywy w sprawie warunków przyjmowania⁽⁵⁾; ponadto przewidziano w nim, że 19 lutego 2009 r. zostanie przyjęty wniosek w sprawie utworzenia Europejskiego Urzędu Wsparcia w zakresie Polityki Azylowej⁽⁶⁾. Dalsze środki obejmują wzmocnienie zewnętrznego wymiaru azylu, w szczególności poprzez unijny program przesiedleń oraz opracowywanie regionalnych programów ochrony.

2.6 Przegląd tej dyrektywy może przyczynić się do stworzenia podstaw prawnych i instytucjonalnych, które umożliwią zagwarantowanie osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową wysokiego i jednolitego poziomu pomocy. Podczas drugiej fazy proces decyzyjny będzie przebiegał zgodnie z procedurą współdecydowania, na podstawie art. 294 Traktatu o funkcjonowaniu UE, który przewiduje, że Rada podejmuje decyzje większością kwalifikowaną, a Parlament Europejski uczestniczy w procesie decyzyjnym w roli współustawodawcy.

2.7 Przegląd dyrektywy staje się konieczny ze względu na niejednoznaczne sformułowania w jej pierwotnej treści, które państwa członkowskie uważają za jedną z głównych przyczyn obecnych nieprawidłowości, do których zalicza się przede wszystkim duża liczba zaskarżanych decyzji i rozbieżne wskaźniki pozytywnie rozpatrzonych wniosków.

2.8 Przegląd dyrektywy umożliwi dostosowanie jej treści do wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które stanowią odpowiednią podstawę do sprecyzowania sformułowań aktów dorobku prawnego i całości procedur przyznawania ochrony międzynarodowej.

2.9 Nowe sformułowanie treści tej dyrektywy okazuje się niezbędne również dlatego, że dotyczy ona zasadniczego elementu mechanizmu przyznawania ochrony międzynarodowej. Zawarte w niej przepisy uzupełniają inne części dorobku prawnego, a w szczególności dyrektywę w sprawie procedur azylowych. Przegląd ten, w powiązaniu z innymi środkami wsparcia instytucjonalnego i finansowego, może stanowić znaczny postęp na drodze do ustanowienia funkcjonalnego i skutecznego wspólnego europejskiego systemu azylowego.

2.10 Komitet, jako przedstawiciel zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego UE, z zadowoleniem przyjął starania podjęte w ramach tworzenia polityki azylowej, by przeprowadzić konsultacje ze społeczeństwem obywatelskim i ekspertami. Należy zwłaszcza wspomnieć o konsultacjach zorganizowanych w związku z opracowywaniem zielonej księgi przedstawionej przez Komisję Europejską w czerwcu 2007 r.⁽⁷⁾ oraz w ramach przygotowywania badań dotyczących wdrożenia dyrektywy (zwłaszcza sprawozdanie sieci Odysseus) czy sprawozdania zewnętrznego w sprawie powodzenia polityki azylowej⁽⁸⁾.

2.11 Komitet uznaje istotną rolę samorządów terytorialnych z perspektywy skutecznej realizacji polityki azylowej, zwłaszcza w zakresie integracji beneficjentów ochrony międzynarodowej. W związku z tym EKES pragnąłby, aby również Komitet Regionów został zaangażowany w konsultacje dotyczące polityki azylowej.

2.12 EKES wyraża swe znaczne zaniepokojenie działaniami rządów państw członkowskich i agencji Frontex w zakresie wydalania osób mogących potrzebować ochrony międzynarodowej⁽⁹⁾. Działania takie, których częstotliwość i skala wzrasta, powinny odbywać się w warunkach pełnej przejrzystości i w pełni podjętej odpowiedzialności⁽¹⁰⁾. Komitet zaleca, by agencja Frontex i Europejski Urząd Wsparcia ds. Polityki Azylowej współpracowały ze sobą na rzecz przeciwdziałania łamaniu praw człowieka. Wydalanie osób do krajów lub regionów, w których ich bezpieczeństwo jest zagrożone, stanowi rażące pogwałcenie zasady *non-refoulement*. Komitet wnosi, by pilnie opracowano sprawozdanie z działalności agencji Frontex i aby niezwłocznie ustalono procedury, według których agencja ta, we współpracy z władzami krajowymi, przeprowadzałaby wydalenia. Komitet ostrzega, że wzmocnienie uprawnień tej agencji bez wyposażenia jej w procedury gwarantujące poszanowanie praw człowieka stanowi zagrożenie dla całego wspólnego europejskiego systemu azylowego oraz dla wiarygodności Unii Europejskiej i jej państw członkowskich.

⁽⁷⁾ COM(2007) 301 wersja ostateczna.

⁽⁸⁾ GHK, Badania – ocena skutków pt. „The future development of measures on the qualification and status of third country nationals or stateless persons as persons in need of international protection and on the content of the protection granted, based on Council Directive 2004/83/EC” oraz „The future development of measures on procedures in MS for granting and withdrawing refugee status, based on Council Directive 2005/85/EC”, wielokrotna umowa ramowa o świadczenie usług JLS/2006/A1/004.

⁽⁹⁾ Zob. sprawozdanie organizacji Human Rights Watch pt. „Pushed Back, Pushed Around Italy's Forced Return of Boat Migrants and Asylum Seekers, Libya's Mistreatment of Migrants and Asylum Seekers”, Human Rights Watch, 2009.

⁽¹⁰⁾ Komitet z zadowoleniem przyjmuje wolę Komisji Europejskiej, by procedurom w tej dziedzinie nadać większą przejrzystość.

⁽¹⁾ Dz.U. C 221 z 17.9.2002, s. 43.

⁽²⁾ Dz.U. C 204 z 9.8.2008, s. 77.

⁽³⁾ Dz.U. C 218 z 11.9.2009, s. 78.

⁽⁴⁾ COM(2008) 360 wersja ostateczna.

⁽⁵⁾ COM(2008) 815 wersja ostateczna; COM(2008) 820 wersja ostateczna; COM(2008) 825 wersja ostateczna.

⁽⁶⁾ COM(2009) 66 wersja ostateczna.

2.13 Komitet jest zdania, że funkcjonowanie wspólnego europejskiego systemu azylowego może się powieść tylko wtedy, gdy zaistnieje w praktyce solidarność między państwami członkowskimi. Niektóre państwa członkowskie, przede wszystkim z racji swojego położenia geograficznego, mają faktycznie do czynienia ze znacznie większą presją niż pozostałe. System azylowy może prawidłowo funkcjonować tylko w wypadku, gdy pozostałe państwa, a także wyspecjalizowane agencje UE będą udzielać tym państwom wsparcia.

3. Uwagi ogólne

3.1 EKES z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący przeglądu dyrektywy. Jego treść odzwierciedla zalecenia, które Komitet przedstawił uprzednio, zwłaszcza w odniesieniu do traktowania osób ubiegających się o ochronę oraz sprecyzowania statusu osób mogących skorzystać z ochrony międzynarodowej. Niemniej jednak należy podjąć jeszcze wiele działań, zanim funkcjonalny wspólny europejski system azylowy stanie się faktem. Nie będzie on mógł zaistnieć, jeśli nie będzie mocno oparty na **systemie wspólnych wartości i zasad**, który w centrum działań UE i jej państw członkowskich stawia **godność i bezpieczeństwo ludzi**. Jednocześnie budowę tego systemu utrudnia **brak odpowiednich instrumentów i zasobów** mających zagwarantować przejrzystą i skuteczną procedurę przyznawania ochrony międzynarodowej, której towarzyszyłyby **polityka i programy na rzecz integracji** beneficjentów ochrony w społeczeństwie i gospodarce państw członkowskich.

3.2 Między przepisami na szczeblu europejskim a przepisami i praktykami krajowymi można zaobserwować **znaczną rozbieżność** ⁽¹¹⁾. Harmonizacja nie powinna sprowadzać się do znalezienia najmniejszego wspólnego mianownika w dziedzinie ochrony. Duże zróżnicowanie między praktykami krajowymi, które uwidacznia się w różnych wskaźnikach pozytywnie rozpatrzonych wniosków, ilości zaskarżanych decyzji i we wtórnym napływie osób ubiegających się o azyl, wskazuje na to, że **dorozumiana zasada solidarności między państwami członkowskimi** nie znajduje zastosowania.

3.3 EKES wielokrotnie podkreślał szereg zasad, które powinny stale nadawać kierunek działaniom państw członkowskich i instytucji unijnych ⁽¹²⁾, a mianowicie: zasada **non-refoulement**, zgodnie z którą uchodźca nie może zostać wydalony do kraju, w którym jego życiu lub wolności groziłoby niebezpieczeństwo, **zasada poufności informacji** zawartych w każdym wniosku o azyl, a także **gwarancja niezatrzymywania** osób ubiegających się o status uchodźcy jedynie ze względu na ubieganie się o ten status.

3.4 W swej opinii dotyczącej Zielonej księgi w sprawie przyszłego wspólnego europejskiego systemu azylowego ⁽¹³⁾ Komitet wyraził poparcie dla tych zasad i wydał **dokładne zalecenia dotyczące lepszego traktowania osób** ubiegających się o ochronę międzynarodową. Ponadto instytucje europejskie

i krajowe powinny współpracować ze sobą na rzecz zagwarantowania, że osoby potrzebujące ochrony międzynarodowej zawsze będą mogły dostać się na terytorium Unii, a ich wnioski będą rozpatrywane rzetelnie i indywidualnie. Komitet zalecił też likwidację wykazu krajów uznanych za „bezpieczne” oraz uruchomienie Europejskiego Urzędu Wsparcia w zakresie Polityki Azylowej.

3.5 Komitet zaleca nie tylko jasne określenie podstawowych wartości i zasad, którymi należy się kierować w dziedzinie azylu, ale także zaangażowanie na rzecz osiągnięcia kilku **ściśle określonych celów** przekładających się w praktyce na znaczną poprawę traktowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub osób z niej korzystających. EKES opowiada się za określeniem **szeregu kluczowych wskaźników**, na podstawie których będzie można śledzić i oceniać postępy w dążeniu do tych celów.

3.6 EKES popiera ideę uruchomienia **europejskiego systemu analizowania i oceny zagrożenia bezpieczeństwa** osób indywidualnych i grup w krajach trzecich za pośrednictwem Europejskiego Urzędu Wsparcia. Obecnie działa wiele systemów ustanowionych przez władze państwowe, a także przez organizacje pozarządowe, uniwersytety i ośrodki badawcze w celu oceny zagrożeń lub przemocy politycznej ⁽¹⁴⁾.

3.7 W proces zbierania informacji warto zaangażować, w razie potrzeby, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), przedstawicieli dyplomatycznych państw członkowskich, a także organizacje międzynarodowe i pozarządowe, które mają dostęp do krajów trzecich i prowadzą tam swe działania. Taki system analizy i oceny **posłuży za punkt odniesienia dla władz krajowych** w celu skuteczniejszego i szybszego rozpatrywania wniosków o ochronę międzynarodową. Będzie on stanowił **wspólną podstawę oceny** i umożliwi **bieżące rozpoznawanie zagrożeń**.

4. Uwagi szczegółowe

4.1 Komisja, w swej prezentacji aspektów prawnych wniosku dotyczącego dyrektywy, proponuje zestaw definicji, które umożliwią przyjęcie wyższych norm ochrony oraz dalszą harmonizację istniejących już norm. Podążając w tym samym kierunku, Komitet proponuje sprecyzowanie i rozwinięcie pewnych kwestii, co powinno przyczynić się do ustanowienia praktyk zgodnych z podstawowymi wartościami i zasadami Unii Europejskiej.

⁽¹⁴⁾ Można tu wymienić znaczą liczbę tego typu systemów oceny: *Fund for Peace* (Fundusz na rzecz Pokoju); http://www.fundforpeace.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=229&Itemid=366; *Minorities at Risk* (Mniejszości w zagrożeniu); <http://www.cidcm.umd.edu/mar/about.asp>; *Conflict and Peace* (Konflikt i pokój); <http://www.cidcm.umd.edu/pc/>; *Global Report The Center for Systemic Peace* (CSP); <http://www.systemicpeace.org/>; *Human Security Report*; <http://www.humansecurityreport.info/index.php?option=content&task=view&id=28&Itemid=63>.

⁽¹¹⁾ COM(2009) 551 wersja ostateczna – SEC(2009) 1374), s. 14–16.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 193 z 10.7.2001, s. 77–83.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 204 z 9.8.2008, s. 77–84.

4.2 *Podmioty udzielające ochrony.* Komitet uznaje za niewłaściwe rozszerzenie definicji podmiotów udzielających ochrony i ubolewa, że w wykazie podmiotów udzielających ochrony zostały ujęte podmioty inne niż państwa, takie jak organizacje pozarządowe i międzynarodowe. Nawet jeśli podmioty te (organizacje międzynarodowe, organizacje pozarządowe) wykazują chęć czy nawet zdolność ochrony obywateli jakiegoś państwa, **nie na nich spoczywa ostateczna odpowiedzialność za taką ochronę.** Organizacje międzynarodowe rozliczają się przed państwami członkowskimi, a organizacje pozarządowe – przed swymi członkami i sponsorami. Pełnowartościową i funkcjonalną ochronę średnio- i długoterminową mogą zapewniać jedynie państwa, jako że odpowiadają one przed własnymi obywatelami, którzy siłą rzeczy są najbardziej zainteresowani efektywnością i stabilnością swoich państw. Nawet jeśli podmioty udzielające ochrony mogą świadczyć, w perspektywie krótkoterminowej, użyteczne, a czasem niezbędne usługi, zwłaszcza w zakresie rozwiązywania problemów natury humanitarnej, **nie można im powierzyć, nawet częściowo, odpowiedzialności za zagwarantowanie ochrony osobom na danym terytorium.** Obecność takich podmiotów nie może służyć za uzasadnienie odmowy ochrony międzynarodowej.

4.3 *Ochrona wewnętrzna.* Istnienie ochrony wewnątrz danego kraju nie wystarcza do zagwarantowania bezpieczeństwa osobom potencjalnie ubiegającym się o ochronę międzynarodową. W niektórych przypadkach tylko niewielka część terytorium danego państwa jest bezpieczna i jest wysoce nieprawdopodobne, by wszystkie osoby znajdujące się w sytuacji zagrożenia mogły się tam udać. Występują ponadto sytuacje, w których różne podmioty spierają się o kontrolę nad daną strefą i nie można w związku z tym jasno ustalić, kto odpowiada za zapewnienie porządku i bezpieczeństwa. Należy zatem znacznie doprecyzować tę definicję. **Ochrona wewnątrz kraju jest pełnowartościowa tylko w przypadku, gdy większość terytorium podlega kontroli funkcjonującej władzy centralnej, wyposażonej w niezbędne środki, by zagwarantować porządek wewnętrzny, minimalny poziom usług publicznych i odpowiednią ochronę praw poszczególnych osób i ich bezpieczeństwa.**

4.4 *Związek przyczynowy.* Należy przede wszystkim uwzględnić „związek przyczynowy” w sytuacjach, gdy sprawcami prześladowań są podmioty niereprezentujące państwa. Kiedy prześladowania łączą się z brakiem ochrony ze strony państwa, wnioski o ochronę międzynarodową są uzasadnione. **Interpretacja tego związku powinna być szeroka i uważnie przestrzegana we wszystkich sytuacjach, gdy rząd danego państwa odmawia, w sposób wyraźny lub domyślny, chronienia swych obywateli.**

4.5 *Przynależność do szczególnej grupy społecznej.* Komitet z zadowoleniem przyjmuje **dodanie kryterium płci** do definicji grup społecznych mogących znaleźć się w sytuacji zagrożenia, gdyż uważa taki krok za słuszny. Ponadto do interpretacji konwencji genewskiej należy zastosować perspektywę przekro-

jową, aby lepiej uwzględnić sytuacje, w których kobiety są bardziej zagrożone. Komitet zwraca także uwagę na orientację seksualną jako przyczynę prześladowania. W niektórych społeczeństwach bezpieczeństwo i dobrobyt osób są związane z ich płcią. EKES uważa, że organizacje i instytucje mające specjalistyczną wiedzę na ten temat powinny być zapraszane do udziału w konsultacjach dotyczących polityki azylowej, aby stworzyć dokładniejszy obraz zagrożeń związanych z płcią danej osoby. Komitet zaleca także, by problematykę równości płci włączyć również do zakresu działań Europejskiego Urzędu Wsparcia w zakresie Polityki Azylowej poprzez utworzenie w nim wyspecjalizowanych struktur.

4.6 *Utrata statusu uchodźcy.* Komitet wyraża aprobatę dla proponowanej zmiany i uważa, że jest ona zgodna z systemem wartości i zasad stanowiących podstawę polityki azylowej. Status osoby podlegającej ochronie międzynarodowej **może wygasnąć dopiero z chwilą, gdy powrót do miejsca pochodzenia nie niesie ze sobą żadnego zagrożenia** dla osób, które skorzystały z tego prawa.

4.7 *Różnice dotyczące zakresu obu statusów ochrony.* Komitet z zadowoleniem przyjmuje postępy na drodze ku **ujednoceniu obu statusów ochrony.** Komitet kilkakrotnie wyrażał poparcie dla tego procesu, który zagwarantuje w przyszłości pełniejszą ochronę osób będących w sytuacji zagrożenia i zapewni im lepszą integrację w państwach członkowskich UE. Ujednoczenie tych dwóch statusów ochrony nie powinno jednakże spowodować, pośrednio lub bezpośrednio, obniżenia poziomu ochrony ani jej jakości.

4.8 *Zakres ochrony międzynarodowej.* Zakres ochrony międzynarodowej to drażliwy element polityki azylowej. Różnice między państwami członkowskimi są tu większe niż w odniesieniu do procedury przyznawania ochrony międzynarodowej jako takiej. Jest absolutnie niezbędne, by w ramach opracowywania polityki azylowej Komisja **zmobilizowała zasoby konieczne do tego, by uważnie i dogłębnie przestudiować politykę i programy krajowe w tej dziedzinie. Wobec braku proaktywnych środków przyznawanie ochrony międzynarodowej będzie pozbawione treści,** a w konsekwencji osoby, którym przyznano status uchodźcy będą narażone na ukrytą dyskryminację. Komitet zaleca, aby do procesu opracowywania i wdrażania polityki azylowej na szczeblu krajowym włączyć związki zawodowe i organizacje pracodawców.

4.9 Komitet z zadowoleniem przyjmuje fakt, że dodano przepisy dotyczące uznawania i równoważności dyplomów i kwalifikacji, a także środki ułatwiające dostęp beneficjentów ochrony międzynarodowej do szkoleń zawodowych. Są to istotne kroki ku integracji tych osób w gospodarce i społeczeństwie oraz ku poprawie jakości ich życia. Jeśli chodzi o dostęp do rynku pracy, to należy go **zwiększać za pomocą aktywnych środków na rzecz zwalczania dyskryminacji i zachęcania podmiotów gospodarczych.**

4.10 *Członkowie rodziny*. Komitet z zadowoleniem przyjmuje **doprecyzowanie definicji członków rodziny** i uważa, że umożliwi to **dokładniejsze i bardziej jednolite rozpatrywanie** wniosków o ochronę międzynarodową we wszystkich państwach członkowskich UE.

4.11 Komitet z zadowoleniem przyjmuje stosowanie kryterium interesu małoletniego do oceny wniosków o przyznanie ochrony międzynarodowej.

Bruksela, 28 kwietnia 2010 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Mario SEPI
